

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

DRUGI NAČINI OCENJEVANA – OCENJEVANJE S POMOČJO DRUŽABNE IGRE

mag. Katarina Dolgan, svetovalka za področje razrednega pouka

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

POVZETEK OKROŽNICE ZRSŠ - PODPORA PRI IZVAJANJU POUKA (20.1.2021)

Ob vrnitvi v šole:

- zagotoviti varno in spodbudno učno okolje; biti pozorni na čustveno socialne vidike
- **dodatno utrjevanje** obravnavanih vsebin in veščin v času pouka na daljavo
- glede na zaznane razlike pri učencih v obdobju učenja na daljavo naj bodo dejavnosti za utrjevanje znanja **individualizirane/diferencirane**.
- sledi (diferencirano) preverjanje znanja, ki je pogoj za začetek ocenjevanja znanja.
- Glede na ugotovljeno znanje učencev razmislek o morebitni prilagoditvi letne priprave in **usmeritvi v ključne cilje in standarde UN**
- razmislek o **raznolikih možnih načinih, kako pri preverjanju in ocenjevanju** znanja pridobiti čim bolj celostno informacijo o doseganju vsebinskih in procesnih standardov znanja, ki so ključnega pomena za določen predmet.
- ob zaključku šolskega leta v strokovnih aktivih **pripraviti načrt, kako nadoknaditi nerealizirane ali manj poglobljeno obravnavane cilje**

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

PRILOGI K OKROŽNICI

1. Priporočila o izzivih izkazovanja in ocenjevanja znanja na raznolike načine

2. Priporočila za izvajanje vzgojno izobraževalnega dela v 1. VIO po povratku v šole

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

IZZIVI IZKAZOVANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA NA RAZNOLIKE NAČINE

Eno ocenjevalno obdobje v šolskem letu 2020/2021.

Prilagoditev načrta ocenjevanja (del učiteljeve letne priprave).

**Priložnost za razmislek o raznolikih načinih ocenjevanja znanja,
s katerimi lahko dobimo celostno informacijo o doseganju
standardov znanj (vsebinskih in procesnih),
ki so ključnega pomena pri določenem predmetu.**

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

UČITELJ LAHKO IZBIRA MED NASLEDNJI MI NAČINI OZ. MOŽNOSTMI OCENJEVANJA ZNANJA

(PRIREJENO PO MARENTIČ POŽARNIK, 2010)

**1. Pisni
preizkusi
znanja/testi**

**2. Ustno
spraševanje**

4. Ocenjevanje izdelkov: pisni izdelki (poročila, članki, referati, eseji, seminarske naloge, raziskovalne naloge ...), likovni, tehnični, multimedijski, vizualni izdelki, portfolio (mapa dosežkov)

...

**3. Ocenjevanje
(praktičnega) izvajanja
dejavnosti:** raznoliki nastopi (govorni, glasbeni, plesni, gledališki ...), predstavitve, zagovori, demonstracija (eksperimentov, obvladovanja raznih postopkov), izvedba okrogle mize, igra vlog, izvajanje športnih aktivnosti

...

**5. Kombinacija -
ocenjevanje izdelka in
izvajanja
dejavnosti/predstavitve.**

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

KAJ PRIDOBIMO S TEM, KO OMOGOČIMO UČENCEM RAZNOLIKE NAČINE IZKAZOVANJA ZNANJA PRI POUČEVANJU, PREVERJANJU IN OCENJEVANJU?

vpogled v proces učenja in
bolj celostno informacijo o
učenčevem znanju

večjo **povezanost poučevanja,**
učenja in ocenjevanja

bolj **individualiziran pristop** in
upoštevanje učenčevih
močnih področij

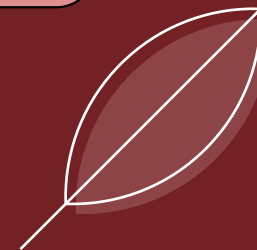
večjo **veljavnost ocenjevanja** v skladu s
cilji in standardi iz učnih načrtov

več **povezovanja med različnimi**
področji znotraj predmeta in med
različnimi predmeti

večjo **motiviranost in**
odgovornost učencev za učenje

spodbujanje **ustvarjalnosti**

poudarjanje **napredka,**
ne le končne ocene

Kaj pridobijo učenci, če so ocenjeni na različne načine?

V ocenjevanje so zajeta raznolika znanja in veščine, s čimer lahko **izkažejo svoja močna področja**.

Učencem je **dopuščena izbira načina** izkazovanja znanja in veščin.

Iz jasnih in pravočasno opredeljenih kriterijev ocenjevanja **vedo in razumejo, kaj se od njih pričakuje** in kaj od tega, kar so se naučili/izurili, bo ocenjeno.

Osmislitev učenja in znanja (zaradi izhajanja iz avtentičnih situacij).

Omogočena predstavitev dosežkov na **različnih zahtevnostnih ravneh**.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

KAJ NAJ UPOŠTEVA OZ. ZAGOTAVLJA UČITELJ PRI OCENJEVANJU Z RAZNOLIKIMI NAČINI?

Ocenjujemo tista znanja in veščine, ki so opredeljeni **v učnih načrtih** in so se jih imeli učenci **v učnem procesu priložnost naučiti/pridobiti**, spremljati in preveriti.

Vrednotenje znanja načrtujemo hkrati z načrtovanjem procesa učenja.

Učence v procesu učenja **usmerjamo s sprotnimi povratnimi informacijami** in jim omogočamo izboljševanje učnih dosežkov.

Učencem **vneprej predstavimo kriterije ocenjevanja** in preverimo, ali jih razumejo.

Učencem omogočimo glede na njihove specifikke in njihova močna področja, da lahko **na različne načine predstavijo učne dosežke** (vsebinskega znanja in raznolike veščine).

Upoštevamo **vzgojno izobraževalne potrebe** otrok iz različnih ranljivih skupin (otroci z učnimi težavami, otroci s posebnimi potrebami, učenci priseljenci, Romi ...) in prilagoditve, opredeljene v individualiziranih programih.

Izbrani način ocenjevanja naj bo **izvedljiv** glede na razpoložljivi čas, prostor in opremo.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

DRUGI NAČINI OCENJEVANJA

Ocenjujemo lahko le tista znanja in veščine,
ki so jih imeli **UČENCI** možnost usvojiti oz.
razvijati v učnem procesu.

Ocenjujemo namreč lahko **LE TISTO IN TAKO,**
KOT SMO POUČEVALI.

Ne ocenimo pa tistih znanj in veščin, za katere
NIMAMO PODLAG V CILJIH IN STANDARDIH
UČNEGA NAČRTA, čeprav jih v učnem procesu
poučujemo, razvijamo in preverjamo.

JEZIK: IZKAZOVANJE ZNANJA IN VEŠČIN

GOVORNO-PISNI

Govorno nastopanje
Pripovedovanje zgodbe
Pisanje krajših pisnih sestavkov: letaka, brošure, reklamnega oglasa, dialoga ipd.
Pisanje poezije, eseja, poročila o raziskavi, zgodbe, življenjepisa, časopisnega članka ali prispevka za revijo, obnove, pravljice, pisma
Poustvarjalno pisanje
Sestavljanje vprašanj
Pisanje govora za določeno priložnost
Razprava
Sodelovanje v navideznem sodnem procesu
Okrogla miza
Igra vlog
in drugo

SLUŠNO- BRALNI

Dokazovanje razumevanja slušnega besedila: razgovor o poslušanem besedilu; izdelava avdio posnetka
Dokazovanje razumevanja prebranega besedila: razgovor o prebranem besedilu
Interpretativno branje
in drugo

TEHNIČNO, GRAFIČNO in LIKOVNO IZRAŽANJE

Risanje, skiciranje, slikanje, ilustriranje
Oblikovanje spletne strani ali bloga
Ustvarjanje tridimenzionalnih knjig
Ustvarjanje risanke, stripa ali grafične zgodbe
Oblikovanje izdelka iz gline ali drugega materiala
Izdelava zemljevida, plakata, lepljenke, prototipa, modela
Izdelava vizualnega pripomočka za predstavitev (powerpoint, prezi ...)
Fotografiranje
Izdelava zgodbe v slikah z napotki za snemanje
Načrtovanje strukture ali zgradbe
Izdelava projekcije digitalnih fotografij
Ustvarjanje družabne igre
Oblikovanje voščilnice, čestitke
Priprava razstave ali zbirke
Oblikovanje odrske opreme za igro
in drugo

RAZISKOVANJE

Raziskovanje, kako kaj deluje

Opazovanje

Primerjanje, razvrščanje, urejanje (predmetov, pojavov...)
Napovedovanje in predvidevanje
Prepoznavanje problema in oblikovanje raziskovalnih vprašanj
Načrtovanje postopka izvedbe poskusa ali raziskave
Oblikovanje sklepov, interpretacij, zaključkov na osnovi rezultatov poskusov, raziskave

Poročilo o raziskavi

Seminarska naloga
Raziskovalna naloga
Sodelovanje v simulaciji
Načrtovanje pohodniškega izleta
Prepoznavanje predmetov na osnovi njihovih značilnosti
Oblikovanje razstavnega predmeta za muzej, muzej na prostem, park, arheološki park, živalski vrt
Ustvarjanje zbirke
Oblikovanje muzejske zbirke
in drugo

GLASBENO IZRAŽANJE

Izvajanje glasbe
Skladanje skladbe
Nastop v muzikalu
Sestavljanje besedila skladbe
Pisanje in izvajanje rapa ali druge glasbene zvrsti
Ustvarjanje besedil za pesmi
Pisanje skladbe
Petje v skupini ali zboru
Igranje na glasbilo
Izvajanje ritmov s tolkali
in drugo

SODELOVANJE PRI REŠEVANJU PROBLEMOV

Sodelovanje v skupinski dejavnosti
Sodelovanje v razpravi
Sodelovanje v debatih krožkih
Izraževanje soglasnega mnenja v dialogu
Vođenje intervjuja
Reševanje problema v skupini
Priprava kampanje za določeno stvar
Načrt prostovoljnega dela
Organiziranje dogodka ali dejavnosti
in drugo

RAVNaNJE S PODATKI

Oblikovanje sestavljanke ali vzorcev iz podatkov
Pridobivanje, vrednotenje in interpretiranje podatkov iz različnih virov
Izdelava diagrama
Načrtovanje časovnega traku
Načrtovanje razpredelnice in prikaza
Beleženje in urejanje podatkov
Oblikovanje vprašalnika za pridobivanje podatkov
Oblikovanje računalniške igre ali programa
Matematično modeliranje
in drugo

IZRAZNO, GIBALNO IZKAZOVANJE ZNANJA IN VEŠČIN

Igranje vlog
Izdelava videoposnetka
Izvedba parodije
Ples ali drugi izrazno gibanje
Izdelava dramatizacije
Nastop v gledališki igri
Izvedba gibalnega sestava
in drugo

REFLEKSJE

Pisanje osebnega dnevnika
Predstavitveni portfolio
Samovrednotenje svojega dela
Zastavljanje osebnih ciljev
Argumentiranje
in drugo

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

<https://www.zrss.si/>

KAKO OD NAČRTOVANJA DO OCENJEVANJA Z DRUGIMI NAČINI?

NAČRTOVANJE

2

Izberemo standarde (pričakovani dosežki) iz učnega načrta.

Katere od načrtovanih ciljev lahko ocenjujemo glede na standarde v URS?

1

Izberemo cilje iz učnega načrta in skupaj z učenci oblikujemo namene učenja.

Katere znanje, veščine ter vrednote bodo učenci razvijali?

3

Izberemo način/načine ocenjevanja oz. končnega presojanja dosežkov in opredelimo kriterije ocenjevanja.

Kako bodo učenci izkazali doseganje standardov?
Ali bodo učenci lahko izbirali način izkazovanja znanja?
Katere znanje in veščine so predhodno potrebni, da izberemo in načini?
Po katerih kriterijih bomo pri ocenjevanju presojali kakovost znanja in veščin?

4

Načrtujemo, kako bo potekal pouk (poučevanje in učenje) in kaj bodo počeli učenci.

Katere dejavnosti bodo učenci izvajali v procesu učenja, da bodo pridobili načrtovano znanje in veščine?
So načrtovane dejavnosti za učenje povezane s cilji, veščine, avtoritete* in spodbujajo zavzetost pri učenju?

6

Izvajanje dejavnosti za doseg načrtovanih ciljev in namenov učenja, zbiranje vmesnih dokazov o poteku učenja.

Na osnovi katerih vmesnih dokazov, povezanih z učenjem učencev, bo možno pravočasno dosežke učencev in napredek?

5

Sooblikovanje (učitelji in učenci) kriterijev (uspešnosti) za presojanje učenčevih dosežkov.

Kako naj bodo oblikovani in predstavljeni kriteriji, da bodo učenci razumeli, kaj se od njih pričakuje?
Kako vključiti učence v oblikovanje kriterijev?

7

Podajanje formativne povratne informacije.

Kako, kdaj in od koga bodo učenci v procesu učenja dobili spretne povratne informacije in usmeritve za izboljšave?

8

Samorefleksija in postavljanje osebnih ciljev za doseg namena učenja.

Kako spodbujati učence, da bodo spremljali svoj lasten proces učenja in napredek ter izboljševali svoje dosežke/izdelke?

10

Izvedba ocenjevanja

Kako bo izvedeno ocenjevanje?
Katere prilagoditve, ki izhajajo iz individualiziranih načrtov, je potrebno omogočiti posameznim učencem?

9

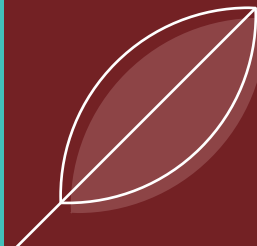

Kriteriji ocenjevanja

Kako in kdaj bomo učence seznanili s kriteriji ocenjevanja? Kako bomo vedeli, da učenci razumejo kriterije ocenjevanja?

UČENJE IN
POUČEVANJE

OCENJEVANJE

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

KAKO OD NAČRTOVANJA DO OCENJEVANJA Z DRUGIMI NAČINI?

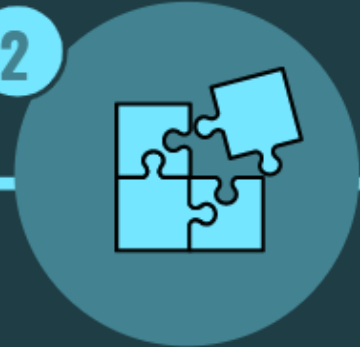
1

Izberemo cilje iz učnega načrta in skupaj z učenci oblikujemo namene učenja.

Katero znanje, veščine ter vrednote bodo učenci razvijali?

2

Izberemo standarde (pričakovani dosežki) iz učnega načrta.

Katere od načrtovanih ciljev lahko ocenjujemo glede na standarde v UN?*

3

Izberemo način/načine ocenjevanja oz. končnega presojanja dosežkov in opredelimo kriterije ocenjevanja.

*Kako bodo učenci izkazali doseganje standardov?
Ali bodo učenci lahko izbirali način izkazovanja znanja?
Katero znanje in veščine so predhodno potrebni, da izberemo ta način?
Po katerih kriterijih bomo pri ocenjevanju presojali kakovost znanja in veščin?*

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

KAKO OD NAČRTOVANJA DO OCENJEVANJA Z DRUGIMI NAČINI?

4

Načrtujemo, kako bo potekal pouk (poučevanje in učenje) in kaj bodo počeli učenci.

*Katere dejavnosti bodo učenci izvajali v procesu učenja, da bodo pridobili načrtovano znanje in veščine?
So načrtovane dejavnosti za učence povezane s cilji, smiselne, avtentične* in spodbujajo zavzetost pri učenju?*

5

Sooblikovanje (učitelji in učenci) kriterijev (uspešnosti) za presojanje učenčevih dosežkov.

*Kako naj bodo oblikovani in predstavljeni kriteriji, da bodo učenci razumeli, kaj se od njih pričakuje?
Kako vključiti učence v oblikovanje kriterijev?*

6

Izvajanje dejavnosti za doseg načrtovanih ciljev in namenov učenja, zbiranje vmesnih dokazov o poteku učenja.

Na osnovi katerih vmesnih dokazov, povezanih z učenjem učencev, bo možno presojati dosežke učencev in napredek?

KAKO OD NAČRTOVANJA DO OCENJEVANJA Z DRUGIMI NAČINI?

7

Podajanje formativne povratne informacije.

Kako, kdaj in od koga bodo učenci v procesu učenja dobili sprotno povratne informacije in usmeritve za izboljšave?

8

Samorefleksija in postavljanje osebnih ciljev za dosego namena učenja.

Kako spodbujati učence, da bodo spremljali svoj lasten proces učenja in napredek ter izboljševali svoje dosežke/izdelke?

9

Kriteriji ocenjevanja

Kako in kdaj bomo učence seznanili s kriteriji ocenjevanja? Kako bomo vedeli, da učenci razumejo riterije ocenjevanja?

10

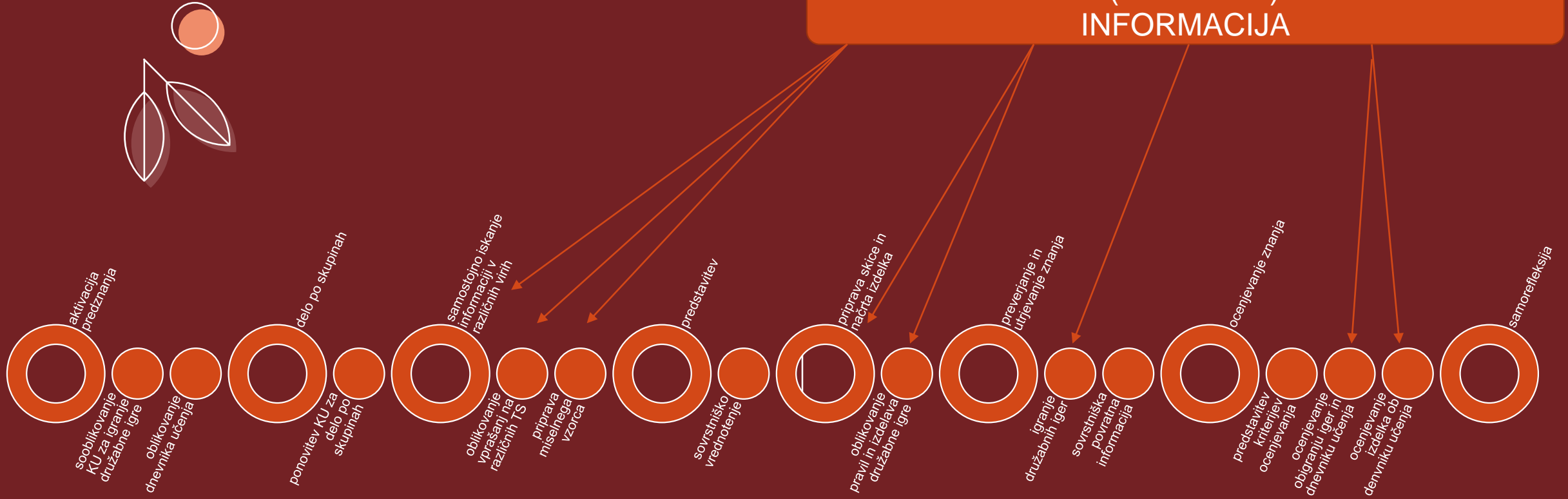
Izvedba ocenjevanja

Kako bo izvedeno ocenjevanje? Katere prilagoditve, ki izhajajo iz individualiziranih načrtov, je potrebno omogočiti posameznim učencem?

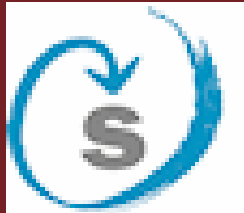

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

UČITELJEVA (SPROTNA) POVRATNA INFORMACIJA

Katere veščine in spretnosti razvijajo učenci v predstavljenem sklopu?

VAŠA POVRATNA
INFORMACIJA,
POBUDE,
VPRAŠANJA...

*Hvala za pozornost
in uspešno vrnitev
šole vam želimo!*

